

PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE ROMÂNIA

Referință	SEPA-RO-08
Versiune	V3.0
Ediția	Octombrie 2009
Elaborat	Echipa de proiect SEPA
Aprobat / Data	COMITET NAȚIONAL SEPA / 29 octombrie 2009

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Cuprins

1	Introducere.....	3
2	Activitatea de plăți în euro în România	5
2.1	Dinamica plăților în euro în România.....	5
2.2	Instrumente de plată, standarde și infrastructuri de plăți disponibile în România pentru plățile în euro	5
2.3	Particularități ale activității de plăți în euro în România.....	6
2.4	Concluziile consultării de piață efectuate de ARB	7
3	Proiectul SEPA în România.....	8
3.1	Organizarea proiectului.....	9
3.1.1	Structura organizatorică a proiectului	9
3.1.2	Procedura de lucru și procesul de luare a deciziilor la nivel național	10
3.1.3	Reprezentarea comunității bancare în Consiliul European al Plăților	11
3.1.4	Instituțiile participante și rolurile acestora în implementarea SEPA	11
3.2	Planul de migrare la Schema de transfer credit SEPA (SCT)	13
3.2.1	Etape și termene pentru migrarea la SCT	13
3.2.2	Modalități și strategii la nivel național pentru migrarea la SCT	15
3.2.3	Masa critică	15
3.2.4	Remiterea structurată a informației aferente mesajelor de plată	16
3.3	Planul de migrare la Schemele de debitare directă SEPA (SDD)	16
3.3.1	Etape și termene pentru migrarea la schemele SDD	16
3.3.2	Posibilitatea adoptării standardelor B2B pentru SDD	16
3.3.3	Mandatul de debitare directă	16
3.3.4	Masa critică	17
3.3.5	Modalități și strategii la nivel național pentru migrarea la schemele SDD.....	17
3.4	Infrastructuri de compensare și decontare pentru plăți de mică valoare în euro.....	17
3.5	Planul de migrare cu privire la carduri	17
3.5.1	Contextul actual	17
3.5.2	Etape și termene pentru migrarea la cardurile compatibile SEPA	18
3.5.3	Implementarea EMV	18
3.5.4	Modalități și strategii la nivel național pentru migrarea la cardurile SEPA.....	18
3.6	Operațiunile cu numerar în contextul SEPA.....	19
3.6.1	Conformitatea cu noile standarde și cerințe.....	19
3.7	Serviciile cu valoare adăugată în SEPA	19
3.7.1	Oportunități și avantaje oferite de cadrul creat de SEPA pentru dezvoltarea serviciilor cu valoare adăugată	19
3.7.2	Posibilitatea dezvoltării și utilizării serviciilor opționale adiționale	19
3.8	Cadrul legal.....	20
3.8.1	Transpunerea <i>Directivei privind serviciile de plată în piața internă</i> în România	20
3.9	Comunicare.....	20
3.9.1	Strategia și planificarea activității de comunicare națională.....	20
3.9.2	Informarea și pregătirea clienților pentru migrarea la SEPA.....	22
3.9.3	Informarea publicului de către autoritățile publice	22
4	ANEXE.....	23
4.1	Comitetul Național SEPA.....	23
4.2	Echipa de proiect SEPA.....	23
4.3	Grupurile de lucru pentru proiectul SEPA	23
4.4	Decizii cu privire la proiectul SEPA	27
4.5	Reprezentarea comunității bancare în Consiliul European al Plăților	29
4.6	Evenimente / acțiuni de publicitate SEPA derulate în 2007 - 2008.....	30
4.7	Activități planificate pentru 2009 - 2010 în cadrul strategiei de comunicare SEPA.....	32
4.8	Abrevieri	32

1 Introducere

Scopul înființării zonei unice de plăți în euro - *Single Euro Payments Area* - SEPA este acela de a crea o economie europeană mai competitivă și mai transparentă, de a realiza o integrare europeană mai puternică, prin asigurarea unei piețe competitive de plăți de mică valoare în euro, care să aducă o mai bună calitate a serviciilor, produse mai eficiente și alternative mai ieftine de efectuare a plăților.

Fundamentele SEPA se regăsesc în obiectivele stabilite prin Agenda Lisabona din martie 2000, și anume că Uniunea Europeană trebuie să devină până în 2010 ”cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume”, precum și necesitatea pregătirii tranziției către o economie informatizată.

Premisele realizării SEPA sunt lansarea monedei euro în anul 1999, punerea în circulație a monedei unice în țările din zona euro în anul 2002, precum și lansarea sistemului de plăți de mare valoare în euro TARGET la 1 ianuarie 1999, urmată de lansarea TARGET2 la 19 noiembrie 2007.

SEPA va fi zona euro în care nu vor mai exista diferențele curente între plățile interne și transfrontaliere în euro, în care clienții vor fi capabili să efectueze și să primească plăți în euro în interiorul spațiului european, la fel de sigur, rapid și eficient ca în contextul național, folosind un cont unic și un set de instrumente standardizate, pentru operațiuni de transfer de credit, debitare directă, plăți cu carduri, alte instrumente prin care un client să poată face plăți în euro din contul propriu către orice altă destinație din zona SEPA.

SEPA este un proiect de armonizare, standardizare și restructurare majoră, cu impact asupra piețelor naționale de plăți și va reprezenta un proces continuu, cu scopul unificării într-o singură piață internă a piețelor de plăți de mică valoare în euro, în prezent fragmentate. Următoarea etapă va fi dezvoltarea serviciilor cu valoare adăugată în vederea acoperirii viitoarelor cerințe specifice ale clienților, stimulării unei zone de plăți electronice fără suport hârtie, cu procesarea automată integrată *end-to-end* (E2E STP) a tuturor instrucțiunilor de plată conforme cu cerințele SEPA.

Documentele care stau la baza proiectului SEPA sunt publicate pe site-ul Consiliului European al Plăților (*European Payments Council – EPC*) www.europeanpaymentscouncil.eu.

Scopul acestui document este acela de a defini și de a planifica programul național pentru implementarea și migrarea la instrumentele de plăți SEPA, pentru instituțiile de credit, sistemele de plăți și utilizatorii serviciilor de plăți din România.

Capitolul 2 conține o descriere a activității de plăți în euro din România, cuprinzând dinamica plăților în euro, prezentarea instrumentelor de plată actuale, cadrul legal al derulării activității de plăți, particularități ale activității de plăți în euro în România, precum și concluziile consultării comunității bancare naționale, efectuată de Asociația Română a Băncilor (ARB), privind implementarea SEPA.

Capitolul 3 cuprinde descrierea proiectului în curs pentru implementarea SEPA în România.

Subcapitolul 3.1 este dedicat organizării proiectului SEPA la nivel național, conținând descrierea structurii organizatorice, reprezentarea comunității bancare în Consiliul European al Plăților, instituțiile participante în proiect, rolurile și responsabilitățile acestora, procedura de lucru și procesul de luare a deciziilor la nivel național cu privire la SEPA.

În subcapitolele următoare sunt descrise opțiunile comunității bancare privind migrarea la standardele SEPA. Planul este elaborat pe baza opțiunilor exprimate de instituțiile de credit din România privind planificarea implementării SEPA.

Subcapitolul 3.2 cuprinde informații privind migrarea la SEPA Credit Transfer (SCT), atât din punctul de vedere al transmiterii, cât și al recepționării de mesaje în format SEPA, începând cu

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

data de 28 ianuarie 2008, precum și precizări cu privire la instituțiile de credit care preconizează implementarea ulterioară a SCT, cu indicarea datelor estimate pentru această implementare.

În subcapitolul 3.3 sunt menționate opțiunile instituțiilor de credit privind implementarea schemei de debitare directă SEPA - SEPA Direct Debit (SDD).

Subcapitolul 3.4 prezintă infrastructurile de compensare și decontare pentru plățile de mică valoare în euro.

Subcapitolul 3.5 evidențiază eforturile comunității naționale pentru migrarea la standardele EMV și planificarea acestor activități.

Subcapitolul 3.6 descrie activitățile privind operațiunile cu numerar, iar subcapitolul 3.7 serviciile cu valoare adăugată în SEPA.

Subcapitolul 3.8 este dedicat cadrului legal al SEPA iar subcapitolul 3.9 descrie strategia de comunicare privind implementarea SEPA în România.

Anexele cuprind componența echipei de proiect pentru elaborarea Planului de implementare și migrarea la SEPA, componența grupurilor de lucru pentru proiectul SEPA, deciziile comunității bancare privind proiectul SEPA, evenimentele de publicitate SEPA realizate în perioada 2007 - 2008, acțiunile de comunicare SEPA planificate pentru 2009-2010, precum și o listă de abrevieri utilizate frecvent în proiect.

2 Activitatea de plăți în euro în România

2.1 Dinamica plăților în euro în România

Conform datelor publicate de Banca Națională a României¹, sistemul bancar românesc cuprindea - la data de 30 iunie 2009 - 43 de instituții de credit, având următoarea structură:

- 2 instituții de credit cu capital de stat,
- 3 instituții de credit cu capital privat majoritar românesc,
- 26 instituții de credit cu capital majoritar străin,
- 11 sucursale ale unor instituții de credit străine,
- 1 casa centrală a cooperativelor de credit,

Ritmul accelerat de creștere economică din România din ultimii ani a generat până în anul 2008 o creștere a volumului tranzacțiilor comerciale, atât pe piața internă, cât și în cadrul relațiilor comerciale internaționale. Acest fenomen s-a estompat în anul 2009, în contextul crizei economice. Trebuie menționat că în continuare se înregistrează un volum mare al plăților cu numerar între persoane fizice, ca o consecință a nivelului încă redus de bancarizare în România, precum și a evoluției lente a instrumentelor alternative de decontare în euro. În cazul persoanelor juridice, din cauza restricțiilor de reglementare valutară, volumul plăților în euro între rezidenți se menține relativ scăzut. De asemenea, se constată persistența unor forme de decontare în afara circuitelor bancare, cum este barter-ul practicat de unele companii de stat.

Fiind din ce în ce mai conectată la structurile comerciale și la sistemele tranzacționale europene și internaționale, România a cunoscut o creștere a volumului și valorii transferurilor în euro. Odată cu integrarea țării în Uniunea Europeană, ponderea plăților în euro a crescut în totalul plăților internaționale ale României.

Conform datelor furnizate de instituțiile de credit la 30 iunie 2009, volumul mediu lunar de plăți transmise și primite în euro era - la nivelul sistemului bancar - de 225.000 de instrumente, în scădere față de aceeași perioadă a anului trecut cu circa 40.000 de instrumente.

2.2 Instrumente de plată, standarde și infrastructuri de plăți disponibile în România pentru plățile în euro

În România, plățile în euro se realizează, în principal, prin transfer credit sau prin carduri bancare.

Drepturile și obligațiile părților implicate în transferuri credit transfrontaliere în euro în relație cu oricare din statele membre ale Spațiului Economic European, precum și condițiile de efectuare a acestora sunt reglementate de *Ordonanța Guvernului nr. 6/2004 privind transferurile transfrontaliere*², aprobată prin *Legea nr. 119/2004*³, act normativ care transpune în legislația națională prevederile *Directivei nr. 97/5/CE privind transferurile de fonduri transfrontaliere* și, implicit, pe cele ale *Legii model a UNCITRAL privind transferurile credit internaționale*. Precizăm că Directiva nr. 97/5/CE, precum și actele legislative de transpunere sunt abrogate începând cu 1 noiembrie 2009, odată cu intrarea în vigoare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 113/2009 care transpune Directiva CE/64/07 privind serviciile de plăți în piața unică.

În ceea ce privește condițiile de efectuare și drepturile și obligațiile părților implicate în transferuri credit transfrontaliere în euro în relație cu state din afara Spațiului Economic European sau în transferuri credit în euro naționale, acestea nu sunt, în prezent, reglementate la nivel național.

¹ Publicații BNR - Buletin lunar iulie 2008; informații furnizate de Direcția Supraveghere BNR.

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 30 ianuarie 2004.

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 357 din 23 aprilie 2004.

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO

PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Totuși, ca o particularitate a cadrului legal național, plățile în euro între rezidenți și nerezidenți, în valoare de peste 12.500 euro⁴, indiferent de instrumentul de plată utilizat, se pot iniția doar pe baza formularului denumit „*Dispoziție/declarație de plată externă*”. Acest formular, al cărui regim juridic este reglementat de *Norma BNR nr. 26/2006 privind raportarea statistică a datelor pentru elaborarea balanței de plăți*⁵, are în practică o dublă funcționalitate:

- de instrument de plată, deoarece funcționează în mod similar ordinului de plată clasic, respectiv conține toate informațiile necesare instituției de credit pentru executarea plății externe ordonate de client și trebuie completat de către ordonator și transmis instituției sale de credit;
- de declarație de plată externă, deoarece conține o serie de informații statistice necesare băncii centrale pentru întocmirea balanței de plăți.

În ceea ce privește decontarea interbancară a transferurilor credit în euro, aceasta se realizează, în general, prin conturi de corespondent sau prin conturi intra-grup, atât în cazul plăților transfrontaliere cât și al celor naționale, neexistând la nivel național o infrastructură de compensare și decontare a plăților în euro. Un număr mic de instituții de credit care funcționează pe teritoriul României participă indirect la infrastructuri pan-europene precum sistemul STEP2 al *Euro Banking Association* (EBA).

Drepturile și obligațiile părților implicate în tranzacțiile tip transfer credit în euro, precum și condițiile de realizare a acestor operațiuni (inițiere, acceptare, executare, irevocabilitate, rambursare etc.) sunt reglementate bilateral, prin contractele de cont curent încheiate de instituții de credit cu clienții și prin acordurile încheiate între instituții de credit corespondente.

Totodată, transferurile credit în euro se desfășoară cu respectarea *Regulamentului (CE) nr. 2560/2001 privind plățile în euro* – ce va fi înlocuit de la 1 noiembrie 2009 de *Regulamentul (CE) nr. 924/2009* și a *Regulamentului (CE) nr. 1781 cu privire la informațiile privind plătitorul care însoțesc transferurile de fonduri*.

Schimbul de mesaje aferente plăților în euro prin transfer credit se realizează prin sistemul de mesagerie electronică SWIFT. Instituțiile de credit din România au realizat deja migrarea la platforma SWIFTNet, care permite transmiterea și recepționarea mesajelor atât în format FIN, cât și în formatul XML impus de standardele SEPA.

În prezent, nu sunt definite la nivel național standarde tehnice privind schimbul de informații între client și instituția de credit, referitoare la plățile și încasările în euro, și nici standarde privind transmiterea în mod structurat între instituțiile de credit a informației aferente plății.

Codificarea IBAN a conturilor bancare este obligatorie în România încă din anul 2004, fiind reglementată de Banca Națională a României prin *Regulamentul nr. 2/2004 privind utilizarea codurilor IBAN în România*⁶, cu modificările și completările ulterioare.

Plățile în euro cu carduri bancare emise în România sunt, de regulă, transfrontaliere, în relația cu alte țări din spațiul SEPA, așa cum este definită în documentele EPC. Aceste plăți se decontează interbancar în euro, indiferent de moneda contului la care este atașat cardul.

2.3 Particularități ale activității de plăți în euro în România

O particularitate a cadrului legal românesc aplicabil activităților de plăți în euro, indiferent de instrumentul sau modalitatea de plată utilizată, o constituie existența unor restricții privind

⁴ Acest prag va fi ridicat la 50.000 euro de la 1 ianuarie 2010, în contextul înlocuirii *Regulamentului (CE) nr. 2560/2001 privind plățile transfrontaliere în euro* cu *Regulamentul (CE) nr. 924/2009*.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1031 din 27 decembrie 2006.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 25 februarie 2004.

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

efectuarea plăților în euro între anumite categorii de persoane rezidente (între persoane juridice și, respectiv, între persoane fizice și persoane juridice), restricții prevăzute în *Regulamentul BNR nr. 4/2005 privind regimul valutar*, republicat⁷.

Majoritatea instituțiilor de credit din România cu volum semnificativ de plăți în euro fac parte din grupuri bancare europene, acestea aplicând în domeniul plăților atât politicile de grup, cât și utilizarea unor canale de decontare interne la nivelul grupului respectiv. În unele cazuri, aceste canale de decontare conțin suporturi tehnologice specifice, platforme centralizate ce vizează gestionarea optimă a lichidității la nivelul grupului, controlul resurselor și reducerea costurilor de operare. În acest context, utilizarea canalelor SWIFT devine opțională în interiorul grupului, iar din perspectiva implementării regulilor SEPA, operaționalizarea acestora devine mult mai facilă.

În prezent, pe piața decontărilor în euro și-au făcut simțită prezența o serie de operatori de plăți din afara sistemului, ce facilitează transferuri de bani la costuri reduse între persoanele fizice și care folosesc structurile bancare ca intermediari în cadrul proceselor proprii de plată. Migrația semnificativă a forței de muncă în statele europene reprezintă un factor de creștere a volumului tranzacțiilor pentru operatorii nebancari de plăți.

2.4 Concluziile consultării de piață efectuate de ARB

În vederea elaborării și actualizării Planului național de implementare și migrare la SEPA, Asociația Română a Băncilor împreună cu operatorul infrastructurii naționale de plăți TransFonD au elaborat un chestionar care este transmis periodic instituțiilor de credit, privind planurile acestora de implementare a standardelor SEPA, canalele de decontare care vor fi utilizate pentru transmiterea/recepționarea instrumentelor SEPA, planurile de aderare la schema SEPA Credit Transfer, planurile de implementare a SEPA Direct Debit, stadiul adoptării standardului EMV pentru sistemele de carduri, date privind volumul plăților în euro, masa critică, precum și informații privind comunicarea cu clienții. Completarea și transmiterea chestionarelor a reprezentat angajamentul oficial al instituțiilor de credit respective pentru implementarea schemelor SEPA conform strategiilor proprii.

Din datele furnizate de instituțiile de credit membre ale ARB ce funcționau în România la data de 30 iunie 2009 rezultă că:

- 19 instituții de credit - care procesează circa 98% din volumul lunar total al plăților în euro - au aderat la schema de plăți SEPA Credit Transfer pentru plățile de mică valoare în moneda euro,
- 4 instituții de credit au răspuns că sunt în faza de elaborare a planurilor proprii de implementare și migrare la SEPA,
- 5 instituții de credit nu au putut preciza, în această etapă, data aderării,
- 1 instituție de credit nu și-a exprimat opțiunea privind implementarea SEPA,
- 3 instituții de credit au declarat că nu efectuează și nu intenționează să efectueze plăți în euro înainte de adoptarea monedei euro în România (întrucât, prin natura activității acestora, efectuarea de tranzacții în moneda euro nu este necesară),
- sucursalele instituțiilor de credit din Uniunea Europeană au aderat sau urmează a adera prin banca mamă.

⁷ Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 616 din 6 septembrie 2007.

3 Proiectul SEPA în România

Asociația Română a Băncilor a devenit membră a Consiliului European al Plăților în martie 2007, reprezentând comunitatea bancară din România în cadrul acestui organism. Reprezentanți ai Asociației Române a Băncilor fac parte din grupurile de lucru ale Consiliului European al Plăților pentru scheme de plăți, numerar, carduri, juridic, precum și din *Programme Management Forum* (PMF) și *Scheme Management Committee* (SMC).

Au fost inițiate demersurile necesare pentru asigurarea cadrului organizațional al procesului de migrare la SEPA. Astfel, a fost creată la nivelul sistemului bancar o comisie tehnică SEPA, grupuri de lucru și o echipă de proiect pentru derularea proiectului SEPA. Procesul de implementare și migrare este coordonat de Comitetul Național SEPA, format din reprezentanți ai Asociației Române a Băncilor, Ministerului Finanțelor Publice și TransFonD. În cadrul acestui comitet, Banca Națională a României participă cu statut de observator.

Asociația Română a Băncilor susține procesul de aderare pentru instituțiile de credit ce intenționează să asigure conformitatea cu standardele SEPA și să-și asume procesul de aderare coordonat de Consiliul European al Plăților, îndeplinind rolul de organizație suport pentru aderarea la schemele de plată SEPA - NASO (*National Adherence Support Organization*).

Planul național de implementare și migrare la SEPA acoperă procesul de adoptare a instrumentelor de plată SEPA, așa cum sunt ele definite în documentele Consiliului European al Plăților în versiunile aprobate și în vigoare ale acestora.

Planul național de implementare și migrare la SEPA are la bază opțiunile exprimate de către instituțiile de credit privind implementarea SEPA. Planul este actualizat periodic, pe măsură ce instituțiile de credit își actualizează planurile individuale de implementare a SEPA.

Instituțiile de credit din România vor aplica standardele SEPA pentru plățile naționale și transfrontaliere în euro înainte de adoptarea monedei euro.

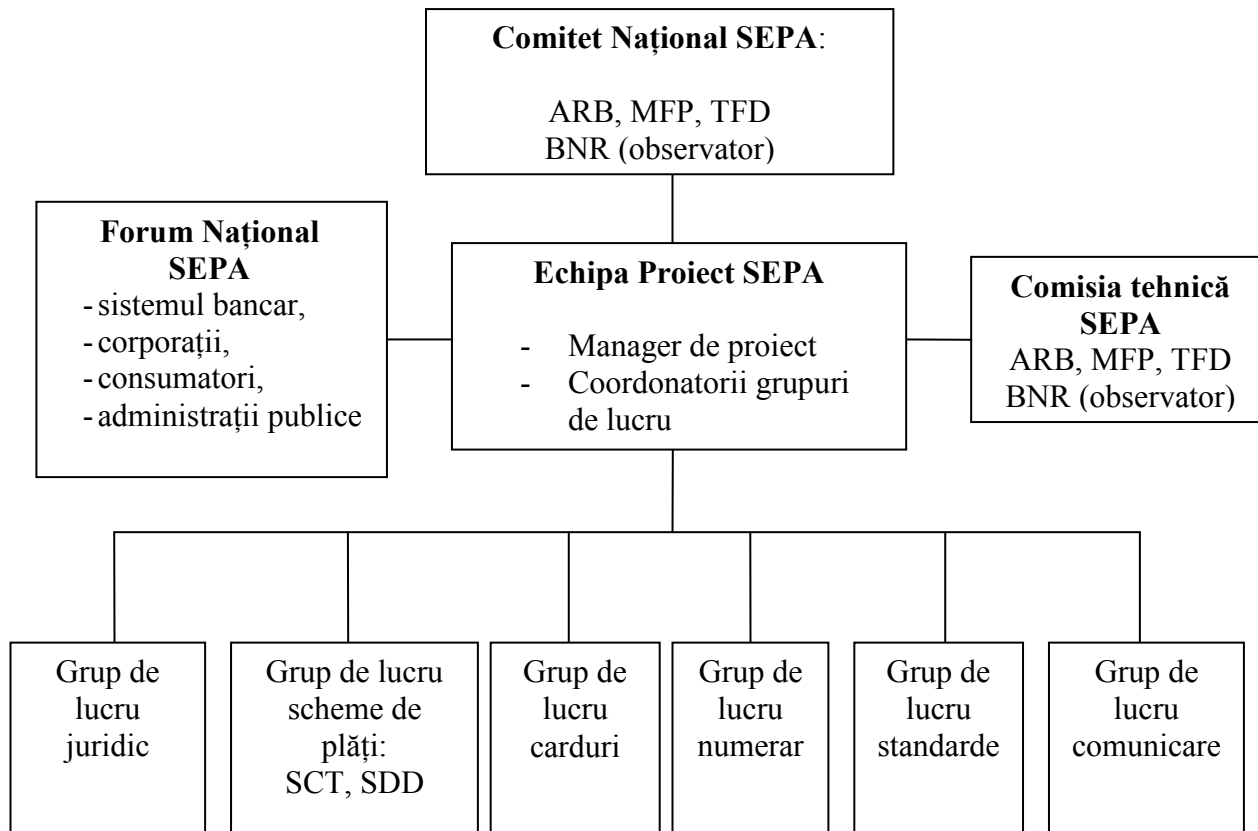
Instrumentele SEPA vor înlocui actualele instrumente și procese de plăți în euro după o perioadă de tranziție, pe parcursul căreia noile scheme de transfer vor coexista cu cele utilizate în prezent de instituțiile de credit. Perioada de tranziție va cuprinde procese diferite, în funcție de instrumentul de plată SEPA ce urmează a fi implementat. Data de început și durata acestor procese sunt condiționate de anumite aspecte, după cum urmează:

- Costul implementării noilor servicii de plăți, variabil de la o instituție de credit la alta și dependent de nivelul tehnologic actual în materie de plăți existent în fiecare instituție de credit, de gradul de integrare în grupul financiar european (acolo unde e cazul), de dimensiunea instituției de credit și capacitatea acesteia de procesare directă;
- Menținerea calității serviciilor de plăți actuale și evitarea impactului negativ al procesului de implementare asupra clienților;
- Competiția între instituțiile de credit în domeniul plăților – implementarea serviciilor SEPA generând un cert avantaj competitiv pentru instituțiile de credit;
- Profunzimea și complexitatea armonizărilor legislative și de reglementare naționale, dependente la rândul lor de documentele finale de reglementare aprobate la nivelul Consiliului European al Plăților.

3.1 Organizarea proiectului

3.1.1 Structura organizatorică a proiectului

Comunitatea bancară din România a adoptat următoarea structură organizatorică pentru implementarea SEPA:

Comitetul Național SEPA este organismul constituit la nivel național în scopul coordonării procesului de implementare la nivel național a SEPA, în conformitate cu angajamentele asumate de comunitatea bancară națională față de Consiliul European al Plăților cu privire la implementarea SEPA în România.

Comitetul Național SEPA are rolul de a aproba *Planul național de implementare și migrare la SEPA* și de a monitoriza punerea în practică a acestuia de către comunitatea națională (respectiv sectorul bancar, sectorul serviciilor de compensare și decontare și administrația publică, corporații, consumatori, etc.).

Comitetul Național SEPA este format din reprezentanți ai Asociației Române a Băncilor, Ministerului Finanțelor Publice și TransFonD. La ședințele Comitetului Național SEPA participă reprezentanți ai conducerii Direcției Plăți din cadrul Băncii Naționale a României, cu statut de observatori. Comitetul Național SEPA este condus de președintele ARB, care este și reprezentantul comunității bancare românești în Plenara Consiliului European al Plăților.

Componența Comitetului Național SEPA este prezentată în **Capitolul 4 Anexe, 4.1, pagina 23**.

Echipa de proiect SEPA este formată dintr-un director de proiect SEPA, reprezentant al Asociației Române a Băncilor, coordonatorii grupurilor de lucru SEPA constituite la nivelul ARB, precum și din specialiști ai TransFonD și ai Ministerului Finanțelor Publice. Echipa de proiect SEPA are următoarele responsabilități:

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

- comunicarea informațiilor și documentației necesare implementării SEPA tuturor părților implicate în proiect,
- elaborarea planului național de implementare și migrare la SEPA, precum și revizuirea acestuia pe parcursul derulării proiectului,
- coordonarea tuturor aspectelor legate de implementarea SEPA și informarea periodică a Comitetului Național SEPA.

Componența echipei de proiect SEPA este menționată în **Capitolul 4 Anexe, 4.2, pagina 23.**

Grupurile de lucru pentru proiectul SEPA au fost constituite pentru implementarea diverselor componente SEPA - scheme de plăți SCT și SDD, carduri, numerar - precum și pentru aspecte care vizează toate componentele SEPA: juridic, standarde și comunicare. Grupurile de lucru pentru proiectul SEPA sunt formate din specialiști în domeniile respective nominalizați de instituțiile de credit, Asociația Română a Băncilor, Ministerul Finanțelor Publice și TransFonD. Grupurile de lucru sunt conduse de reprezentanții comunității bancare din România în grupurile de lucru ale Consiliului European al Plăților.

Componența grupurilor de lucru este prezentată în **Capitolul 4 Anexe, 4.3, pagina 23.**

Comisia tehnică SEPA este un organism consultativ înființat la nivelul ARB, fiind formată din responsabili pentru proiectul SEPA ai instituțiilor de credit, reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice și ai TransFonD. La ședințele acestei Comisii participă și reprezentanți ai Direcției Plăți din cadrul Băncii Naționale a României, în calitate de observatori.

De la începutul anului 2008, au fost făcute demersuri pe linia comunicării cu reprezentanți ai corporațiilor, asociațiilor consumatorilor, administrațiilor publice, pentru informarea acestora privind proiectul SEPA și stabilirea unor contacte permanente pentru dezbaterile aspectelor legate de implementarea SEPA în România, într-un cadru organizat, prin constituirea unui Forum Național SEPA. **Forumul Național SEPA** se constituie ca organism consultativ, format din reprezentanți ai sistemului bancar, ai asociațiilor corporațiilor și consumatorilor, ai administrațiilor publice, pentru a dezbate aspecte legate de implementarea SEPA sau materiale elaborate de sistemul bancar pe această temă și care vor fi supuse dezbaterii forumului.

3.1.2 Procedura de lucru și procesul de luare a deciziilor la nivel național

Asociația Română a Băncilor informează permanent instituțiile de credit asupra progreselor proiectului SEPA, în scopul pregătirii sistemului bancar românesc pentru adoptarea pe scară largă a instrumentelor de plată standardizate în euro.

Aspectele privind implementarea SEPA sunt dezbătute și analizate la nivelul comunității bancare în cadrul Comisiei tehnice SEPA, formată din responsabili pentru proiectul SEPA ai instituțiilor de credit, reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice și ai TransFonD. La dezbateri participă și reprezentanți ai Direcției Plăți din cadrul Băncii Naționale a României, în calitate de observatori.

Grupurile de lucru constituite la nivelul comunității bancare analizează aspectele specifice privind implementarea componentelor SEPA, furnizează diverse rapoarte solicitate de Consiliul European al Plăților prin grupurile sale de lucru similare, elaborează materiale de informare și propuneri care sunt supuse aprobării Comitetului Național SEPA.

Echipa de proiect SEPA elaborează și actualizează *Planul național de implementare și migrare la SEPA*, consultând grupurile de lucru și Comisia tehnică SEPA pentru toate aspectele tehnice și operaționale.

Comitetul Național SEPA are rolul de a aproba *Planul național de implementare și migrare la SEPA* și de a monitoriza punerea în practică a acestui plan de către comunitatea națională, exercitând următoarele atribuții:

- analizează și aprobă rapoartele și materialele de decizie elaborate de echipa de proiect SEPA, precum și orice alte materiale referitoare la problematica SEPA;
- monitorizează stadiul elaborării *Planului național de implementare și migrare la SEPA* de către echipa de proiect SEPA;
- aprobă forma finală a *Planului național de implementare și migrare la SEPA* și orice modificări ulterioare;
- monitorizează stadiul implementării *Planului național de implementare și migrare la SEPA* de către sectorul bancar, sectorul serviciilor de compensare și decontare și administrația publică și poate formula recomandări;
- asigură un cadru de informare și dezbateri cu privire la problematica SEPA pentru comunitatea bancară națională, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice și TransFonD.

Deciziile luate până în prezent privind proiectul SEPA sunt prezentate în **Capitolul 4 Anexe, 4.4, pagina 27**.

3.1.3 Reprezentarea comunității bancare în Consiliul European al Plăților

În luna martie 2007, Asociația Română a Băncilor a devenit membră a Consiliului European al Plăților, având reprezentanți la nivelul organismului de conducere – Plenara Consiliului European al Plăților, la nivelul Grupurilor de lucru pentru scheme de plăți, carduri, numerar, a Grupurilor pentru suport juridic și standarde, precum și la nivelul *Scheme Management Committee* și *Programme Management Forum*.

Reprezentanții Asociației Române a Băncilor la Consiliul European al Plăților sunt menționați în **Capitolul 4 Anexe, 4.5, pagina 29**.

3.1.4 Instituțiile participante și rolurile acestora în implementarea SEPA

Implementarea SEPA depinde de participarea pro-activă a tuturor părților implicate în proiect. Participanții la implementarea SEPA sunt instituțiile de credit împreună cu Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, TransFonD, corporațiile și consumatorii, precum și autoritățile publice.

i. Instituțiile de credit și Asociația Română a Băncilor

Rolul principal în derularea și implementarea proiectului SEPA la nivel național revine instituțiilor de credit, care au următoarele atribuții principale în procesul de implementare SEPA:

- planificarea și organizarea internă a procesului de implementare a instrumentelor de plată SEPA în corelație cu *Planul național de implementare și migrare la SEPA* și cu termenele stabilite de Consiliul European al Plăților,
- informarea și pregătirea clienților pentru utilizarea instrumentelor de plată SEPA,
- proiectarea de servicii opționale adiționale (AOS) bazate pe instrumentele de plată SEPA.

Un rol important revine Asociației Române a Băncilor, care administrează procesul de implementare și migrare la SEPA la nivelul comunității bancare, având următoarele atribuții principale:

- inițierea și coordonarea proiectului pentru implementarea SEPA la nivelul comunității bancare,

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

- asigurarea structurii organizatorice a proiectului și coordonarea elaborării *Planului național de implementare și migrare la SEPA*,
- adoptarea unei politici comune pentru implementarea SEPA, prin consultări cu părțile implicate în proiect,
- comunicarea informațiilor utile și a documentației necesare implementării SEPA către părțile implicate,
- colaborarea cu Banca Națională a României, TransFonD, Ministerul Finanțelor Publice, asociațiile clienților și ale comercianților, autoritățile publice, în procesul de implementare a instrumentelor de plată SEPA,
- furnizarea asistenței de bază privind procesul de aderare la schemele SEPA și aplicațiile de aderare ale instituțiilor de credit la schemele de plăți, prin intermediul unui centru de informare, realizând legătura între participanții la nivel național și Consiliul European al Plăților (*National Adherence Support Organization - NASO*),
- conlucrarea cu instituțiile de credit pentru definirea serviciilor adiționale (AOS) bazate pe schemele SEPA,
- coordonarea proiectului ca membru al Comitetului Național SEPA, urmărirea îndeplinirii programului național SEPA și informarea Consiliului European al Plăților asupra progreselor realizate sau asupra riscurilor asociate.

ii. Banca Națională a României

În proiectul SEPA, Băncii Naționale a României îi revin următoarele atribuții:

- să îndrume și să cultive așteptările beneficiarilor din România cu privire la SEPA, inclusiv prin participarea la Comitetul Național SEPA și la activitățile sectorului bancar în domeniul implementării SEPA;
- să colaboreze cu administrația publică pentru ca aceasta să se regăsească printre primii utilizatori ai produselor SEPA în România;
- să colaboreze cu utilizatorii, pentru ca așteptările acestora să fie aduse la cunoștința Comitetului Național SEPA;
- să contribuie la coordonarea eforturilor de comunicare, atât la nivel transfrontalier cât și național;
- să participe la pregătirea bazei legale, inclusiv la transpunerea Directivei Serviciilor de Plăți în legislația națională și la eventuala modificare a reglementărilor din domeniul său de competență;
- să monitorizeze activitățile derulate și evoluția proiectului de implementare și migrare la SEPA.

iii. Ministerul Finanțelor Publice

Ministerul Finanțelor Publice este activ implicat în proiect, prin:

- promovarea și adoptarea schemelor SEPA,
- cooperare și colaborare intensivă cu sectorul bancar, prin participarea la activitățile grupurilor de lucru și entităților implicate în derularea proiectului,
- coordonarea proiectului ca membru al Comitetului Național SEPA.

iv. TransFonD

TransFonD, operatorul infrastructurii de plăți de mică valoare din România, are următoarele atribuții în procesul de implementare și migrare la SEPA:

- cooperare cu instituțiile de credit, prin participarea la activitățile grupurilor de lucru și entităților implicate în derularea proiectului,
- adaptarea infrastructurii naționale de plăți de mică valoare pentru procesarea plăților în euro, în conformitate cu deciziile ce vor fi luate la nivelul comunității bancare,
- conlucrarea cu instituțiile de credit pentru definirea serviciilor adiționale (AOS) bazate pe schemele SEPA,
- coordonarea proiectului ca membru al Comitetului Național SEPA.

v. Clienții instituțiilor de credit

Este necesară o foarte bună comunicare a sectorului bancar cu clienții instituțiilor de credit, pentru ca aceștia să devină parteneri ai instituțiilor de credit în promovarea și adoptarea instrumentelor SEPA.

Rolul clienților în procesul de implementare constă din:

- colaborarea și cooperarea cu instituțiile de credit în procesul de implementare și testare a instrumentelor SEPA,
- utilizarea consecventă a informațiilor solicitate, necesare pentru procesarea automată a plăților (cod IBAN, cod BIC, etc.)
- cooperarea cu instituțiile de credit în vederea adoptării oricărui nou standard pentru tranzacțiile electronice între clienți și instituțiile de credit.

3.2 Planul de migrare la Schema de transfer credit SEPA (SCT)

Perioadele și termenele menționate privind migrarea la schemele SEPA reprezintă estimări inițiale, complexitatea interdependențelor dintre factorii angrenați în derularea procesului făcând dificilă asumarea unor termene definitive.

În prezent nu se pot stabili termene precise pentru eliminarea definitivă a instrumentelor actuale de plată în euro, dar acest lucru nu se va produce – în ceea ce privește transferurile credit - mai târziu de data adoptării monedei euro.

La momentul trecerii la moneda euro, toate instrumentele de plată în euro vor fi conforme cu standardele SEPA.

Pe măsura actualizării planurilor individuale ale instituțiilor de credit din România privind implementarea SEPA, *Planul național de implementare și migrare la SEPA* va fi actualizat corespunzător, cu indicarea unor termene concrete.

3.2.1 Etape și termene pentru migrarea la SCT

Pentru instrumentele de transfer credit, migrarea a început la data de 28 ianuarie 2008 și se va finaliza cel târziu la data adoptării monedei euro.

Conform opțiunilor privind aderarea la schema de transfer credit SEPA, exprimate de instituțiile de credit care operau în România la data de 30 iunie 2009:

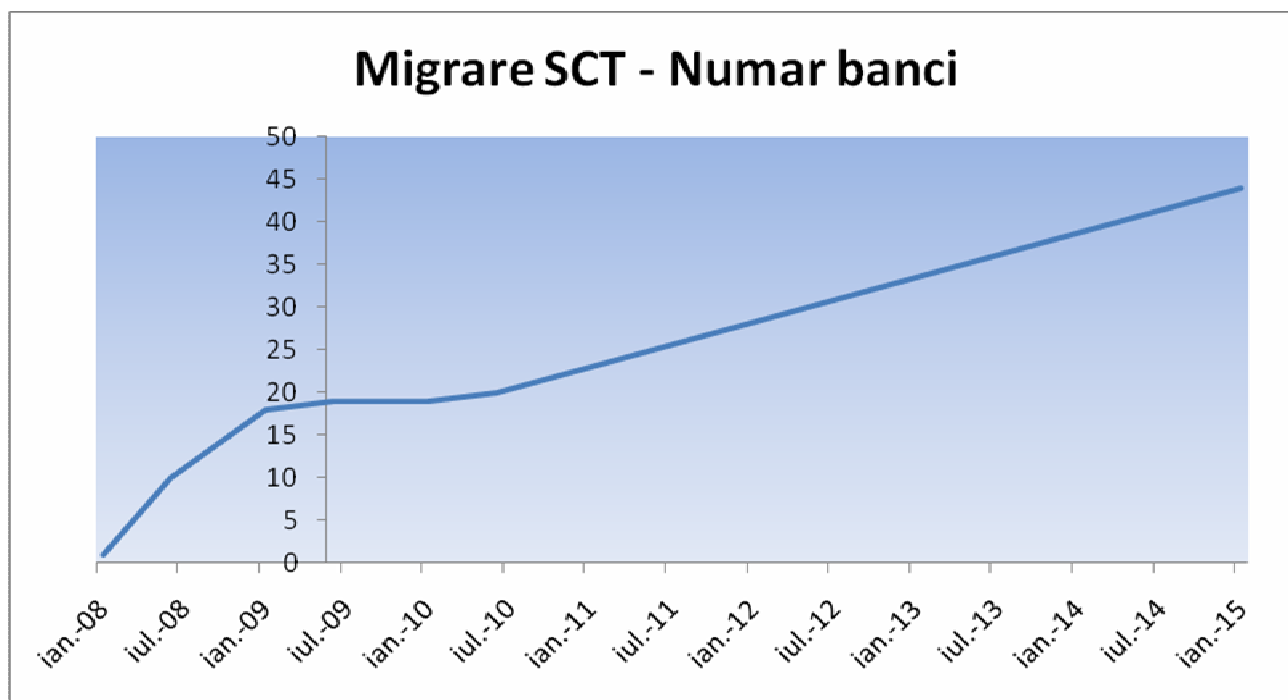
- 19 instituții de credit au aderat la schema de plată SCT începând cu data de 28 ianuarie 2008, prin transmiterea documentelor de aderare la EPC;

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

- 4 instituții de credit au răspuns că intenționează să adere la schema de plată SCT, indicând termene pentru aderare după cum urmează:
 - 30.06.2010 - 1
 - 31.12.2010 - 3
- 5 instituții de credit nu au putut preciza, în această etapă, data aderării,
- 1 instituție de credit nu și-a exprimat opțiunea privind implementarea SEPA,
- 3 instituții de credit au declarat că nu efectuează și nu intenționează să efectueze plăți în euro înainte de adoptarea monedei euro în România,
- sucursalele instituțiilor de credit din Uniunea Europeană au aderat sau urmează a adera prin banca mamă.

Ministerul Finanțelor Publice a precizat că va adera la schemele SEPA odată cu adoptarea monedei euro.

Astfel, din punct de vedere al numărului de instituții de credit, graficul aderării la schema SCT se prezintă astfel:

În România, nu există în prezent o infrastructură de compensare și decontare a plăților în euro. Comunitatea bancară a analizat împreună cu operatorul infrastructurii naționale pentru plăți de mică valoare în moneda națională - TransFonD - posibilitatea ca acesta să ofere, în viitor, și servicii de compensare și decontare pentru plăți în euro conforme cu standardele SEPA.

Într-o primă etapă, o parte din instituțiile de credit care nu vor implementa noile standarde SEPA, în special în ceea ce privește adoptarea standardelor XML în cadrul interfețelor de comunicare între aplicațiile de decontare, și nu vor avea capacitatea să opereze electronic mesajele primite în format SEPA, vor putea alege să proceseze încasările în euro prin intermediul unor instituții de credit ce au semnat documentele de aderare la schemele SEPA și care au calitatea de participanți direcți în sistemele de plăți pan-europene. De asemenea, aceste instituții de credit vor putea să

convertească mesajele de plată emise de propriile sisteme în mesaje XML în format SEPA, prin intermediul instituțiilor de credit ce au efectuat modificările necesare în sistemele informatice interne pentru a asigura compatibilitatea cu standardele SEPA.

Astfel, 33 de instituții de credit au încheiat sau intenționează să încheie acorduri cu alte instituții de credit din Uniunea Europeană pentru conversia și procesarea mesajelor SEPA.

Opțiunile exprimate privind canalele de transmitere/recepție a transferurilor credit SEPA sunt următoarele:

- prin banca mamă ca sub-participant în STEP2 - 11 instituții de credit,
- prin instituții de credit corespondente din afara țării - 13 instituții de credit,
- prin participare indirectă la STEP2 - 8 instituții de credit,
- prin instituții de credit corespondente din România - o instituție de credit

3.2.2 Modalități și strategii la nivel național pentru migrarea la SCT

În paralel cu migrarea către utilizarea SCT, care a început la 28 ianuarie 2008, comunitatea bancară și Banca Națională a României vor analiza posibilitatea modificării *Normei BNR nr. 26/2006 privind raportarea statistică a datelor pentru elaborarea bilanțului de plăți*, în vederea asigurării condițiilor necesare pentru introducerea procesării automate (STP) a mesajelor de plată SEPA pe tot fluxul de decontare.

3.2.3 Masa critică

Masa critică reprezintă nivelul volumelor de tranzacții de la care se consideră că procesul de migrare la instrumentele SEPA devine ireversibil.

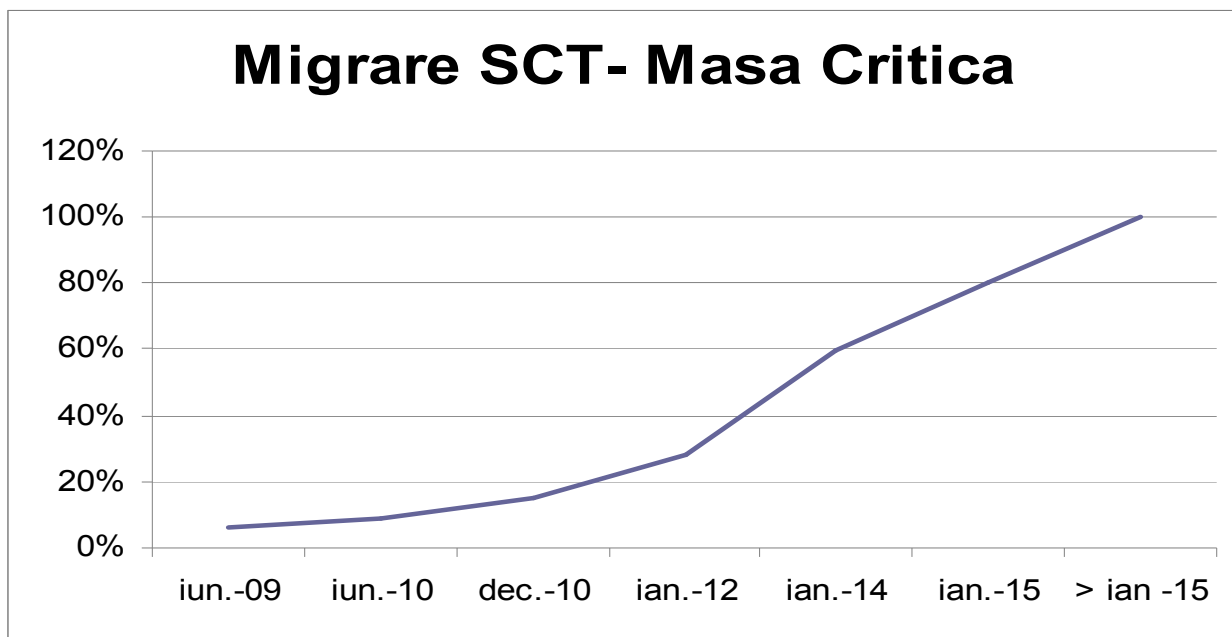
La nivel național, masa critică a fost stabilită⁸ prin două condiții cumulative, considerând că aceasta este atinsă atunci când:

- Ponderea instituțiilor de credit care au aderat la schema SCT din totalul instituțiilor de credit este de 80% și
- Ponderea plăților procesate prin schema SCT din totalul plăților în euro procesate la nivel național este de 90%.

În prezent, ponderea instituțiilor de credit care au aderat la schema SCT din totalul instituțiilor de credit este de 55%, iar nivelul plăților în euro conforme cu schema SCT este de aproximativ 6,34%, valoare înregistrată în primul semestru al anului 2009.

Graficul de mai jos ilustrează estimările instituțiilor de credit privind migrarea la schema de transfer credit SEPA din punct de vedere al masei critice.

⁸ Formula de definire a masei critice a fost propusă de Direcția Plăți a BNR, agreată la nivelul comunității bancare și aprobată de Comitetul Național SEPA la data de 18 iunie 2009.

3.2.4 Remiterea structurată a informației aferente mesajelor de plată

Până în prezent nu s-a luat în discuție la nivelul comunității bancare structura informațiilor de remitere aferente mesajelor de plată.

3.3 Planul de migrare la Schemele de debitare directă SEPA (SDD)

3.3.1 Etape și termene pentru migrarea la schemele SDD

Având în vedere că debitarea directă este un instrument de plată foarte puțin utilizat în România în prezent, și doar pentru plăți în monedă națională, comunitatea bancară face eforturi pentru promovarea acestui instrument de plată.

Conform opțiunilor exprimate la data de 30 iunie 2009 de instituțiile de credit membre ale ARB:

- 1 instituție de credit a aderat la schema SDD Core începând cu data de 1 noiembrie 2009,
- 5 instituții de credit și-au exprimat intenția de a adera la schema de plată SDD Core, majoritatea într-un orizont de timp cuprins între 1 și 3 ani (2010 - 2012),
- 26 instituții de credit au declarat că nu intenționează să adere la schemele SDD,
- 11 instituții de credit nu și-au exprimat încă opțiunile privind implementarea SDD.

3.3.2 Posibilitatea adoptării standardelor B2B pentru SDD

Băncile care au exprimat opțiunea adoptării schemei de bază SDD intenționează să adopte de asemenea și schema B2B.

3.3.3 Mandatul de debitare directă

Având în vedere utilizarea redusă a debitării directe în prezent în România, nu s-a elaborat o strategie de gestionare a mandatelor de debitare directă în cadrul comunității și nu este disponibilă o soluție pentru implementarea mandatelor de debitare directă SEPA, termenul estimat pentru elaborarea acestora fiind 1 noiembrie 2010.

3.3.4 Masa critică

Definirea criteriilor de evaluare și a masei critice la nivel național pentru utilizarea schemelor SDD se va realiza după data de 1 ianuarie 2010.

3.3.5 Modalități și strategii la nivel național pentru migrarea la schemele SDD

Actualele reglementări naționale se referă exclusiv la debitarea directă interbancară în moneda națională prin sistemul de plăți de mică valoare SENT și prevăd ca mandatul să fie transmis atât creditorului, cât și băncii debitorului.

Implementarea schemelor SDD trebuie să fie precedată de transpunerea *Directivei privind serviciile de plată în piața internă* în legislația națională, proces finalizat prin emiterea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 113/12.10.2009.

Din perspectiva comunității bancare, procesul de migrare la schemele SDD se poate finaliza în termen de cel puțin 3 ani de la data transunerii *Directivei privind serviciile de plată în piața internă* în legislația națională, dar nu mai târziu de data adoptării monedei euro.

3.4 Infrastructuri de compensare și decontare pentru plăți de mică valoare în euro

TransFonD SA, în calitate de operator al infrastructurii de plăți de mică valoare din România, a formulat o propunere de program de realizare a unui sistem de plăți de mică valoare pentru plăți în euro compatibil cu SEPA pentru plățile efectuate pe teritoriul României.

Conform acestui program, serviciul ar putea fi oferit băncilor în al doilea semestru al anului 2011, inițial pentru plăți naționale și ulterior pentru plăți transfrontaliere în euro.

3.5 Planul de migrare cu privire la carduri

3.5.1 Contextul actual

Numărul cardurilor emise de instituțiile de credit din România a depășit 11,98 milioane la sfârșitul celui de al doilea trimestru 2009, conform datelor furnizate de instituții de credit și comunicate Consiliului European de Plăți. Cu toate acestea, România se situează încă sub media europeană, atât ca număr de carduri raportat la număr de locuitori, cât și ca număr și valoare medie a tranzacțiilor prin carduri. Deși numărul tranzacțiilor comerciale cresc semnificativ de la un an la altul, tranzacțiile de retragere numerar predomină în comportamentul deținătorilor de carduri având o pondere de aproximativ 85%.

Cardurile emise în România fac parte, în marea lor majoritate, din schemele Visa sau MasterCard (din informațiile existente, Visa și MasterCard dețin cote de piață aproximativ egale atât din punct de vedere al numărului de carduri, cât și al tranzacțiilor efectuate).

Peste 95% din totalul cardurilor existente pe piața românească au atât funcție de plată, cât și funcție de retragere numerar. Din totalul cardurilor active 11,7% sunt carduri de credit.

Referitor la terminalele existente pe piața românească, numărul POS-urilor a depășit 91.000, iar numărul ATM-urilor este de 9.500.

Referitor la transferul de responsabilitate (*liability shift*) în cazul tranzacțiilor contestate, pe teritoriul european reglementările celor două scheme stipulează faptul că, în cazul tranzacțiilor frauduloase cu carduri, răspunderea este a părții care nu este compatibilă EMV. Instituțiile de credit din România, în conformitate cu acordurile de aderare semnate cu VISA și MasterCard aplică aceste reglementări privind transferul de responsabilitate în cazul tranzacțiilor contestate.

Chiar dacă VISA și MasterCard nu au stabilit un termen explicit din punct de vedere al migrării cardurilor la tehnologia EMV, aplicarea „*liability shift*” conduce în mod implicit la necesitatea convertirii cardurilor cu banda magnetica la cele cu chip.

3.5.2 Etape și termene pentru migrarea la cardurile compatibile SEPA

Emiterea cardurilor

Toate cardurile cu circulație internațională (indiferent de moneda contului) emise în România vor putea fi folosite pentru tranzacțiile comerciale și/sau pentru retragerile de numerar efectuate în euro, în aceleași condiții, oriunde în zona SEPA, ca și pe teritoriul României (fără a exista diferențe în privința nivelului de calitate a serviciilor ori a comisioanelor percepute).

Terminalele la care se vor putea utiliza cardurile conforme SCF (carduri SEPA) vor fi terminale care respecta cerințele SCF (terminale SEPA), în cadrul unei anumite scheme.

În acest scop, având în vedere că la nivel național nu există scheme care să necesite un efort comun din partea instituțiilor de credit pentru migrarea către scheme conforme SCF, fiecare instituție de credit, în funcție de propriul portofoliu, va lua decizia migrării cardurilor cu limitare națională astfel încât acestea să poată fi utilizate nu doar pe teritoriul național, ci oriunde în spațiul SEPA.

Nu a fost stabilit la nivelul comunității bancare un termen specific pentru migrarea la cardurile conforme SEPA.

Acceptarea cardurilor

Atât timp cât, pentru a fi conforme SCF, cardurile trebuie să fie echipate cu cip și să respecte standardul EMV, un obiectiv important este acela de a avea și rețele de terminale (ATM și POS) compatibile EMV.

Cu toate acestea, acceptarea la plată de către comercianții din România a tuturor schemelor de carduri conforme SCF nu poate fi garantată. Cu alte cuvinte, comercianții români nu vor fi constrânși în nici un fel (legal, tehnic, procedural) să accepte la plată o anumită schemă de carduri. Totodată, vor fi identificate și eliminate toate barierele prin care comercianții din România ar putea fi împiedicați să-și aleagă banca acceptatoare de oriunde din spațiul SEPA.

Pentru administrarea tranzacțiilor transfrontaliere, din punct de vedere al interpretării corecte a acestora de către sistemele de decontare specifice fiecărei instituții de credit, vor fi responsabile instituțiile emitente de carduri.

3.5.3 Implementarea EMV

La sfârșitul trimestrului al doilea 2009, 96% din terminalele ATM erau compatibile EMV. Din 30 de instituții de credit detinatoare de bancomate 25 reușiseră conversia integrală a parcului de bancomate, două erau în faza avansată de conversie iar trei instituții, detinând în total 207 terminale, nu începuseră încă procesul de migrare.

Referitor la rețelele de POS-uri ale instituțiilor de credit acceptatoare, 70,46% din terminale erau convertite la sfârșitul celui de al doilea trimestru 2009. Practic, din 20 instituții de credit deținătoare de POS-uri, 15 au început migrarea, iar 11 au convertit în proporție de 100% terminalele aflate în administrare.

În ceea ce privește activitatea de emitere de carduri, doar 14,63% din numărul total de carduri au fost migrate la EMV. Din 29 de instituții de credit active, 12 emiteau efectiv carduri EMV cu circulație internațională la sfârșitul trimestrului al doilea al anului 2009.

3.5.4 Modalități și strategii la nivel național pentru migrarea la cardurile SEPA

Migrarea către standardele conforme SCF privește comunitatea bancară în ansamblul ei. Cu toate acestea, fiecare instituție de credit este responsabilă pentru propria strategie de migrare. Banca Națională a României, împreună cu comunitatea bancară prin intermediul Asociației Române a Băncilor vor monitoriza migrarea la SEPA.

Unul dintre obiectivele cheie ale cooperării dintre instituții de credit trebuie să fie acela de a promova integrarea, de a identifica barierele și de a le înlătura, astfel încât migrarea pieței românești către standardele SCF să fie armonizată cu cea a celorlalte țări europene din zona SEPA.

3.6 Operațiunile cu numerar în contextul SEPA

3.6.1 Conformitatea cu noile standarde și cerințe

În țările din zona euro, au fost deja elaborate planuri naționale pentru numerar. În cursul anului 2007, Consiliul European al Plăților a decis că se impune elaborarea unei a doua generații de planuri naționale privind numerarul pentru că cele existente, elaborate de țările din zona euro, nu mai corespund realității și trebuie actualizate, iar noile țări membre ale Uniunii Europene vor trebui să elaboreze planuri naționale privind numerarul, în conformitate cu noile cerințe și standarde.

Grupul de lucru pentru numerar al Consiliului European al Plăților a decis elaborarea unei matrice pentru generația a doua a planurilor naționale privind numerarul, matrice care să constituie baza tuturor planurilor naționale, să permită adaptarea în funcție de cerințele fiecărei țări, dar și evaluarea stadiului în care se află și a progreselor realizate.

Astfel, la nivel național, Grupul de lucru pentru numerar constituit la nivelul Asociației Române a Băncilor a elaborat un proiect de plan național pentru numerar - document SECA-RO-08 V1.0, pe baza matricei Grupului de lucru pentru numerar al Consiliului European al Plăților.

Planul național pentru numerar va fi implementat odată cu adoptarea monedei euro.

3.7 Serviciile cu valoare adăugată în SEPA

3.7.1 Oportunități și avantaje oferite de cadrul creat de SEPA pentru dezvoltarea serviciilor cu valoare adăugată

Destinate în principal relației client-instituție de credit/instituție de credit-client, serviciile opționale adiționale adaugă noi funcționalități schemelor standard de plăți SEPA în condițiile competitivității din mediul bancar. Acestea pot fi diverse îmbunătățiri aduse produselor bancare existente sau introducerea de servicii noi cu valoare adăugată.

Printre îmbunătățirile ce pot fi aduse produselor bancare se numără introducerea de reguli privind conformitatea cu cerințele de reglementare, plățile cu prioritate (decontarea accelerată a operațiunilor de transfer credit) sau posibilitatea de a efectua plăți numai prin furnizarea codului IBAN (fără furnizarea codului BIC, care va fi dedus de furnizorul de servicii în baza codului IBAN).

În gama serviciilor cu valoare adăugată intră inițierea de plăți prin internet sau telefon mobil, facturarea electronică *e-invoicing*, notificări de credit sau reconcilierea electronică *e-reconciliation*, introducerea acestor servicii conducând la creșterea eficienței serviciilor de plăți și a gradului de procesare integrată pe tot lanțul tranzacției.

3.7.2 Posibilitatea dezvoltării și utilizării serviciilor opționale adiționale

Obiectivul pe termen lung este stimularea unei zone de plăți electronice fără suport hârtie, cu procesarea automată integrată *E2E STP* a tuturor instrucțiunilor de plată conforme cu cerințele SEPA, prin utilizarea instrumentelor SEPA exclusiv în format electronic, astfel plățile putând fi asociate serviciilor cu valoare adăugată atât înainte, cât și după decontarea unei plăți.

În prezent nu există servicii adiționale dezvoltate sau în curs de dezvoltare în cadrul comunității naționale. Pentru completarea beneficiilor aduse de SEPA, comunitatea bancară își propune ca în viitor, în baza cerințelor pieței, să identifice aceste servicii adiționale și să inițieze proiecte pentru

dezvoltarea și implementarea acestora, cu termene de realizare până în anul 2014, când se estimează că România va adopta moneda euro.

3.8 Cadrul legal

3.8.1 Transpunerea *Directivei privind serviciile de plată în piața internă* în România

Cadrul juridic al SEPA îl reprezintă *Directiva nr. 2007/64/CE privind serviciile de plată în piața internă*⁹, act normativ comunitar menit să stabilească un cadru legal armonizat necesar creării unei piețe integrate a plăților în cadrul Uniunii Europene, prin înlăturarea tuturor obstacolelor de ordin legal și tehnic existente în prezent.

Prevederile *Directivei nr. 2007/64/CE privind serviciile de plată în piața internă* au fost transpuse în legislația română prin *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 113 din 2009 privind serviciile de plată*, publicată în Monitorul Oficial nr. 685 din data de 12 octombrie 2009, cu aplicabilitate de la data de 1 noiembrie 2009.

3.9 Comunicare

3.9.1 Strategia și planificarea activității de comunicare națională

Pornind de la premisa că succesul implementării SEPA depinde de implicarea și participarea pro-activă a tuturor părților implicate în proiect, strategia de comunicare la nivel național privind proiectul SEPA are ca obiectiv informarea instituțiilor de credit și a celorlalți beneficiari ai proiectului în legătură cu implementarea SEPA și evidențierea avantajelor pe care SEPA le va aduce acestora, cu scopul de a determina adoptarea pe scară largă a instrumentelor SEPA.

Obiectivele strategiei de comunicare sunt următoarele:

- Conștientizarea și informarea instituțiilor de credit și a clienților acestora asupra proiectului SEPA;
- Clarificarea viziunii pe termen lung a SEPA, a întregii game de oportunități pe care acest proiect le poate aduce la nivelul economiei naționale și europene;
- Comunicarea beneficiilor pe care le aduce SEPA și a provocărilor pe care le generează pentru beneficiarii proiectului;
- Îmbunătățirea înțelegerii și a cunoașterii publice asupra acțiunilor ce vor fi întreprinse în derularea proiectului și a responsabilităților fiecărei părți implicate;
- Asigurarea transparenței procesului de implementare și a progreselor făcute;
- Furnizarea permanentă de informații actualizate părților implicate.

Strategia de comunicare este destinată următoarelor grupuri de beneficiari ai SEPA:

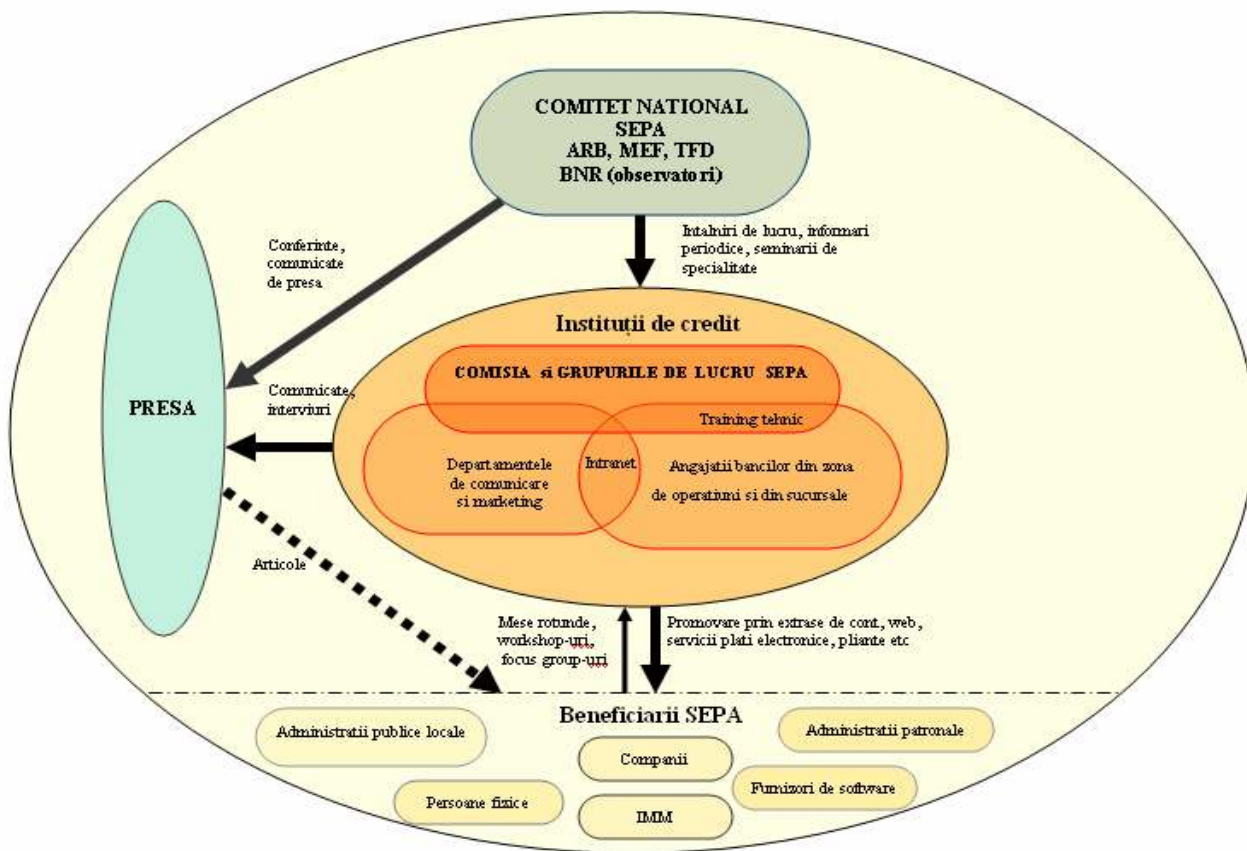
- Utilizatori finali: consumatori, comercianți, întreprinderi mici și mijlocii, corporații, asociații ale consumatorilor, asociații patronale,
- Furnizori: furnizori de software, operatori, furnizori de servicii de plăți, instituții de credit,
- Sectorul public: administrațiile publice.

Strategia de comunicare la nivel național va fi pusă în practică de Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD, prin acțiuni de informare a tuturor participanților asupra implementării SEPA și de comunicare a obiectivelor SEPA, a unor mesaje cheie adaptate fiecărei categorii de participanți.

⁹ Directiva nr. 2007/64/CE este publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L319/1 din 5.12.2007 și poate fi accesată pe site-ul Comisiei Europene, secțiunea legislativă, la <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:0036:RO:PDF>

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Fluxul de comunicare în piața bancară este descris în schema de mai jos:

Atingerea obiectivelor propuse privind comunicarea la nivel național pentru proiectul SEPA se realizează prin următoarele acțiuni:

- Crearea unei surse naționale de informare asupra proiectului SEPA și a evoluției sale, pe site-ul Asociației Române a Băncilor - www.infosepa.ro, sursă ce este disponibilă începând cu 01.06.2008;
- Organizarea - cu sprijinul Institutului Bancar Român - a unor programe de pregătire destinate personalului instituțiilor de credit privind proiectul SEPA, noul cadru legal în domeniul plăților și implementarea noilor instrumente de plăți, la nivelul Centralelelor instituțiilor de credit și a sucursalelor din țară ale acestora - o primă sesiune de cursuri a fost organizată în lunile aprilie - mai 2008, au fost organizate alte sesiuni de cursuri în trimestrul IV 2008 și în trimestrul II 2009;
- Organizarea - cu sprijinul Institutului Bancar Român - a unor programe de inițiere, instruire și documentare a clienților privind proiectul SEPA, noul cadru legal în domeniul plăților și caracteristicile noilor instrumente de plăți, începând cu anul 2010;
- Organizarea de conferințe și seminarii cu subiectul SEPA, destinate transmiterii mesajelor cheie către participanții la implementarea SEPA, colaborarea cu organizatori de conferințe pentru organizarea unor manifestări dedicate SEPA;
- Publicarea de articole privind proiectul SEPA în publicații destinate diverselor categorii de beneficiari SEPA – lunar;
- Organizarea de întâlniri ale Asociației Române a Băncilor cu reprezentanții beneficiarilor SEPA, în scopul stabilirii de contacte, pentru implicarea acestora în proiectul SEPA;

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

- Organizarea de întâlniri ale Băncii Naționale a României cu reprezentanți ai organizațiilor patronale: corporații, comercianți, furnizori de servicii și utilități, pentru identificarea așteptărilor acestora și pentru prezentarea avantajelor pe care SEPA le va aduce acestora;
- Acordarea de interviuri, declarații, comunicate cu tema SEPA, în cotidienele și săptămânalele financiare, emisiuni TV specializate pe piața financiar-bancară.

Evenimentele și acțiunile de publicitate SEPA derulate în perioada 2007 - 2008 sunt descrise în **Capitolul 4 Anexe, 4.6, pagina 30.**

Un sumar al principalelor activități pentru promovarea SEPA ce vor fi întreprinse în perioada 2009 – 2010 la nivelul comunității bancare din România este cuprins în **Capitolul 4 Anexe, 4.7, pagina 32.**

3.9.2 Informarea și pregătirea clienților pentru migrarea la SEPA

Instituțiile de credit au inițiat deja acțiuni individuale de informare a clienților privind SEPA, obiectivele și implicațiile schemelor SEPA, posibilitățile și oportunitățile de utilizare a acestora, precum și avantajele aduse de noile scheme în ceea ce privește costul și viteza de transfer.

Obiectivele principale de comunicare pe termen scurt sunt informarea și familiarizarea clienților instituțiilor de credit privind serviciile SEPA, precum și promovarea SEPA ca fiind o strategie financiar – bancară națională, care îl privește pe fiecare beneficiar în parte.

Pe termen lung, obiectivele principale sunt sporirea nivelului de încredere a beneficiarilor și crearea și stimularea cererii pentru serviciile SEPA.

Mesajele principale care vor fi adresate beneficiarilor SEPA sunt:

- SEPA este o zonă unică de plăți la nivelul UE, prin care practicile în domeniul plăților sunt uniformizate;
- implementarea SEPA va duce la reducerea timpului de decontare;
- SEPA va crea condiții pentru accesul la servicii de plăți similare în toată zona UE;
- efectul implementării SEPA va fi uniformizarea comisioanelor;
- implementarea SEPA va duce la utilizarea unor servicii moderne de plată.

La nivelul comunității bancare din România, informarea și pregătirea clienților se va face prin următoarele acțiuni:

- publicarea pe site-ul Asociației Române a Băncilor, în secțiunea destinată SEPA, a unor materiale informative privind caracteristicile și utilizarea noilor instrumente de plăți SEPA;
- organizarea de programe de educare a clienților privind utilizarea instrumentelor SEPA;
- organizarea de întâlniri cu diversele categorii de utilizatori, pentru analiza problemelor ce apar pe parcursul implementării SEPA;
- publicarea de materiale informative privind proiectul SEPA în publicații destinate diverselor categorii de beneficiari SEPA.

3.9.3 Informarea publicului de către autoritățile publice

Nu există în prezent un program inițiat de autoritățile publice pentru informarea publicului. Comunitatea bancară va organiza întâlniri cu reprezentanți ai autorităților publice pentru a discuta modalitățile cele mai eficiente în care acestea pot transmite beneficiarilor SEPA informații privind avantajele aduse de implementarea SEPA.

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

4 ANEXE

4.1 Comitetul Național SEPA

Nr.	Instituția	Nume, prenume / Funcție	Contact
1.	Asociația Română a Băncilor	Radu Grațian Ghețea, Președinte	ghetea@cec.ro
2.	TransFonD	Mirela Palade, Director	mpalade@transfond.ro
3.	Ministerul Finanțelor Publice	Dumitru-Laurențiu Andrei, Director General Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică	laurentiu.andrei@mfinante.gov.ro

4.2 Echipa de proiect SEPA

Nr.	Instituția	Nume / Prenume	Contact
4.	ARB	Rodica Tuchila	rodica.tuchila@arb.ro
5.	ARB	Constantin Rotaru	constantin.rotaru@arb.ro
6.	BRD-GSG	Cristian Neacșu	cristian.neacsu@brd.ro
7.	Raiffeisen Bank	Gheorghe Bidea	gheorghe.bidea@rzb.ro
8.	ING Bank	Adrian Apolzan	adrian.apolzan@ing.ro
9.	CEC Bank	Mirela Iovu	mirela.iovu@cec.ro
10.	TransFonD	Ionel Dumitru	idumitru@transfond.ro

4.3 Grupurile de lucru pentru proiectul SEPA

GRUPUL DE LUCRU SCHEME DE PLĂȚI SCT – SDD

Nr.	Instituția	Nume / Prenume	Contact
1.	ARB	Constantin Rotaru	constantin.rotaru@arb.ro
2.	BRD-GSG	Cristian Neacșu	cristian.neacsu@brd.ro
3.		Maria Sheikh Ahmad	maria.sheikh-ahmad@brd.ro
4.	Alpha Bank	Silvia Scărlătescu	sscarlatescu@alphabank.ro
5.		Codrina Patru	cpatru@alphabank.ro
6.		Catalina Chicu	cchicu@alphabank.ro
7.	CEC Bank	Viorica Iacob	viorica.iacob@cec.ro

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

8.		Liliana Smadu	lilianu.smadu@cec.ro
9.		Margareta Manzatu	margareta.manzatu@cec.ro
10.	Bank Leumi	Carmen Bara	carmen.bara@leumi.ro
11.		Florea Daniela	daniela.florea@leumi.ro
12.		Roxana Ilie	roxana.ilie@leumi.ro
13.	BancPost	Ștefan Beca	stefan.beca@bancpost.ro
14.	ING Bank	Val Podgoreanu	val.podgoreanu@ingromania.ro
15.	Raiffeisen Bank	Răzvan Oprea	razvan.oprea@rzb.ro
16.		Ana Maria Pacioga	ana-maria.pacioga@rzb.ro
17.		Lidi Slisareanu	lidi.slisareanu@rzb.ro
18.		Liliana Cristina Vlaicu	liliana-cristina.vlaicu@rzb.ro
19.		Dana Ene	dana.ene@rzb.ro
20.	TransFonD	Ionel Dumitru	idumitru@transfond.ro
21.	MEF	Laurentiu Andrei	laurentiu.andrei@mfinante.gv.ro
22.		Cristian Radulescu	cristian.radulescu@mfinante.gv.ro
23.		Marian Musuroi	marian.musuroi@mfinante.gv.ro
24.	Unicredit	Roxana Anescu	roxana.anescu@unicredit.ro
25.		Florin Badea	florin.badea@unicredit.ro
26.		Iordan Petrut Alin	alin.iordan@unicredit.ro
27.	BCR	Marilena Popovici	marilena.popovici@bcr.ro
28.		Tudor Dumitrescu	tudor.dumitrescu@bcr.ro
29.		Carmen Andrei	carmen.andrei@bcr.ro
30.		Anca Dărăban	anca.daraban@bcr.ro
31.		Ruxandra Ioana Bortoi	ruxandra.bortoi@bcr.ro
32.	Banca Millennium SA	Adriana Cristi Mitu	adriana.mitu@millenniumbank.ro
33.		Nicoleta Dragusanu	nicoleta.dragusanu@millenniumbank.ro

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

34.	Banca Italo-Romena	Daniela Stancu	daniela.stancu@italo-romena.ro
35.		Sorin Sarbu	sorin.sarbu@italo-romena.ro
36.	Garanti Bank	Raluca Dănău	rdanau@garantibank.ro
37.	Banca Transilvania	Valentin Corduleanu	valentin.corduleanu@btrl.ro
38.	Emporiki Bank	Chirita Valeria	valeria.chirita@emporiki.ro

GRUPUL DE LUCRU SEPA CARDURI

Nr.	Instituția	Nume / Prenume	Contact
1.	ING Bank	Adrian Apolzan	adrian.apolzan@ing.ro
2.	Raiffeisen Bank	Gheorghe Bidea	gheorghe.bidea@rzb.ro
3.		Carmen-Alina Ionescu	carmen-alina.ionescu@rzb.ro
4.	BRD - GSG	Elena Oprea	elena.oprea@brd.ro
5.	Alpha Bank	Cristina Vrabie	cvrabie@alphabank.ro
6.	Bank Leumi	Septimiu Tulpan	septimiu.tulpan@leumi.ro
7.	BCR	Crenguta Laurentia Porof	CrengutaLaurentia.Porof@bcr.ro
8.	Banca Millennium SA	Mihai Berevoianu	mihai.berevoianu@millenniumbank.ro

GRUPUL DE LUCRU SEPA – JURIDIC

Nr.	Instituția	Nume / Prenume	Contact
1.	CEC Bank	Mirela Iovu	mirela.iovu@cec.ro
2.	BRD - GSG	Mihai Selegean	mihai.selegean@brd.ro
3.		Tiberiu Ghenadie	tiberiu.ghenadie@brd.ro
4.	BCR	Iuliana Crosman	iuliana.crosman@bcr.ro
5.		Octavian Gabriel Pascu	OctavianGabriel.Pascu@bcr.ro
6.	ING Bank	Dana Butnariu	dana.butnariu@ing.ro
7.		Alina Bogoi	alina.bogoi@ing.ro

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

GRUPUL DE LUCRU STANDARDE SEPA

Nr.	Instituția	Nume / Prenume	Contact
1.	Raiffeisen Bank	Mihaela Cotoara-Nicolae	mihaela.cotoara-nicolae@rzb.ro
2.	BCR	Anca Mirela Daraban	anca.daraban@bcr.ro
3.		Carmen Andrei	carmen.andrei@bcr.ro

GRUPUL DE LUCRU NUMERAR

Nr.	Instituția	Nume / Prenume	Contact
1.	BRD - GSG	Cristian Neacsu	cristian.neacsu@brd.ro
		Giurgea Daniel	daniel.giurgea@brd.ro
2.	Raiffeisen Bank	Stefan Ciobotaru	stefan-cristi.ciobotaru@rzb.ro
3.	BancPost	George Tolvai	gheorghe.tolvai@bancpost.ro
4.	BCR	Marilena Popovici	marilena.popovici@bcr.ro
5.		Bogdan Musat	bogdan.musat@bcr.ro
6.	Banca Millennium SA	Paul Radut	paul.radut@millenniumbank.ro
7.	CEC Bank	Constanta Trif	constantina.trif@cec.ro
8.	BNR	Gina Opincaru	gina.opincaru@bnro.ro
9.	MEF	Bianca Tudor	bianca.tudor@mfinante.ro

Banca Națională a României (Observatori)

Nr.	Nume / Prenume	Contact
1.	Sabin Carantina, Director Direcția Plăți	sabin.carantina@bnro.ro
2.	Razvan Vartolomei, Director Adjunct Direcția Plăți	razvan.vartolomei@bnro.ro
3.	Luiza Lucaci, Consilier Direcția Plăți	luiza.lucaci@bnro.ro
4.	Mircea Tomescu, Referent specialitate Direcția Plăți	mircea.tomescu@bnro.ro

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

4.4 Decizii cu privire la proiectul SEPA

Nr.	Decizia	Structura implicată	Data
1	ARB - membră a Consiliului European al Plăților	CA al ARB	martie 2007
2	Constituirea Comisiei SEPA	CA al ARB	martie 2007
3	Constituirea grupurilor de lucru pentru proiectul SEPA	CA al ARB	martie 2007
4	Nominalizări pentru grupurile de lucru ale Consiliului European al Plăților	CA al ARB	iunie 2007
5	Adoptarea unei organizări de proiect la nivelul comunității bancare pentru proiectul SEPA	CA al ARB	septembrie 2007
6	Constituirea echipei de proiect SEPA pentru elaborarea Planului național de implementare și migrare la SEPA	CA al ARB	septembrie 2007
7	Îndeplinirea rolului NASO - <i>National Adherence Support Organization</i> de către ARB	CA al ARB	septembrie 2007
8	Înființarea unui Comitet de coordonare a proiectului SEPA la nivel național	CA al ARB	septembrie 2007
9	Înființarea unui Forum național de consultări pentru proiectul SEPA	CA al ARB	septembrie 2007
10	Alinierea instrumentelor de plată în lei la standardele SEPA	CA al ARB	septembrie 2007
11	Elaborarea strategiei de comunicare SEPA	CA al ARB	februarie 2008
12	Reanalizarea oportunității existenței unei faze intermediare pentru plăți naționale conforme cu standardele SEPA, înainte de trecerea la euro	Comitetul Național SEPA	martie 2008
13	Transmiterea la Consiliul European al Plăților a logo-ului bilingv engleză/română	Comitetul Național SEPA	martie 2008
14	Implementarea unei surse naționale de informare pe Internet privind proiectul SEPA	Comitetul Național SEPA	martie 2008
15	Modificarea <i>Planului național de implementare și migrare la SEPA</i> conform	Comitetul Național SEPA	aprilie 2008

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Nr.	Decizia	Structura implicată	Data
	cerințelor BNR (Adresa Direcției Plăți a BNR cu nr. VII.1/523/05.03.2008).		
16	Aprobarea <i>Planului național de implementare și migrare la SEPA, versiunea 1.0, ediția mai 2008</i> și publicarea acestuia pe site-urile Asociației Române a Băncilor, Ministerului Finanțelor Publice, TransFonD și Băncii Naționale a României.	Comitetul Național SEPA	mai 2008
17	Aprobarea <i>Strategiei de comunicare SEPA Versiunea 2.</i>	Comitetul Național SEPA	octombrie 2008
18	Aprobarea <i>Planului național de implementare și migrare la SEPA V2.0.</i> Planul va fi transmis Băncii Naționale a României pentru avizare, tradus în limba engleză și transmis pentru publicare Consiliului European al Plăților și Băncii Centrale Europene.	Comitetul Național SEPA	octombrie 2008
19	Aprobarea <i>Planului național pentru numerar V1.0.</i>	Comitetul Național SEPA	octombrie 2008
20	Elaborarea de către Grupul de lucru juridic SEPA constituit la nivelul ARB a unui material referitor la impactul și implicațiile transpunerii <i>Directivei nr. 2007/64/CE privind serviciile de plată în piața internă</i> în legislația românească; implicarea Grupului de lucru juridic SEPA în susținerea Grupului de lucru pentru transpunerea Directivei, coordonat de Departamentul pentru Afaceri Europene al Guvernului României.	Comitetul Național SEPA	octombrie 2008
21	Organizarea Forumului Național SEPA la data de 25 noiembrie 2008	Comitetul Național SEPA	octombrie 2008
22	Aprobarea <i>Planului național de implementare și migrare la SEPA V2.01</i> , pentru a fi transmis pentru publicare către EPC și ECB, după obținerea avizului Băncii Naționale a României	Comitetul Național SEPA	martie 2009
23	Aprobarea propunerilor comunității bancare privind selectarea opțiunilor naționale în proiectul de lege care transpune <i>Directiva nr. 2007/64/CE privind serviciile de plată în piața internă</i> și transmiterea acestora către	Comitetul Național SEPA	iunie 2009

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Nr.	Decizia	Structura implicată	Data
	Ministerul Finanțelor Publice și Departamentul pentru Afaceri Europene al Guvernului României.		
24	Transmiterea unei informări către conducerile instituțiilor de credit privind impactul deosebit pe care îl va avea transpunerea <i>Directivei nr. 2007/64/CE privind serviciile de plată în piața internă</i> , împreună cu studiul de impact elaborat la nivelul ARB.	Comitetul Național SEPA	iunie 2009
25	Aprobarea propunerii Direcției de Plăți a BNR de definire a masei critice pentru SCT, pentru a fi inclusă în versiunea următoare a Planului național de implementare și migrare la SEPA (octombrie 2009).	Comitetul Național SEPA	iunie 2009
26	Transmiterea de scrisori către organizațiile patronale și profesionale din România, pentru furnizarea de informații despre proiectul SEPA și solicitarea colaborării în implementarea SEPA, prin stabilirea unei persoane de contact, pentru o mai bună organizare a întâlnirilor viitoare ale Forumului Național SEPA.	Comitetul Național SEPA	iunie 2009
27	Aprobarea colectării de către Direcția Plăți direct de la instituțiile de credit (și nu prin sistemul electronic de raportare SIRBNR al băncii centrale) a indicatorilor privind migrarea la schemele SEPA, având în vedere caracterul temporar al acestor raportări.	Comitetul Național SEPA	iunie 2009

4.5 Reprezentarea comunității bancare în Consiliul European al Plăților

Nr.	Organism al Consiliului European al Plăților	Reprezentant Asociația Română a Băncilor
1	Plenara	Radu Grațian Ghețea, Președinte ARB, Președinte CEC Bank
2	Grupul pentru suport juridic	Mirela Iovu, Vicepreședinte CEC Bank
3	Grupul de lucru pentru scheme de plăți	Constantin Rotaru, Consilier principal ARB
4	Grupul de lucru pentru numerar	Cristian Neacșu, Director Executiv, Divizia Mijloace de Plată, BRD - Groupe Societe

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Nr.	Organism al Consiliului European al Plăților	Reprezentant Asociația Română a Băncilor
		Generale
5	Grupul de lucru pentru carduri	Adrian Apolzan, Director, Direcția Carduri, ING Bank România
6	Programme Management Forum	Alfred Schmid, Director Proiect SEPA, BCR
7	Scheme Management Committee	Roxana Anescu, Director Operațiuni, UniCredit - Tirioc Bank
8	Grupul pentru suport standarde – membru corespondent	Mihaela Cotoară Nicolae, Responsabil soluții IT Raiffeisen Bank

4.6 Evenimente / acțiuni de publicitate SEPA derulate în 2007 - 2008

Perioada	Eveniment / Acțiune	Organizator / Responsabil	Detalii
Aprilie 2007	Seminar <i>SEPA, TARGET2, TARGET2 Securities</i> (Banca Națională a României, 23 aprilie 2007)	Banca Națională a României	Obiectiv: Informarea sistemului bancar asupra stadiului proiectelor europene în domeniul infrastructurilor de plăți și decontări în euro: SEPA, TARGET2, TARGET2 Participanți: instituții de credit, Banca Națională a României, Asociația Română a Băncilor, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD
Iulie - decembrie 2007	Publicarea unei serii de 5 articole dedicate viitorului plăților în euro și proiectului SEPA în revista Market Watch, distribuită în mediul financiar-bancar și de afaceri	Asociația Română a Băncilor	Scop: Prezentarea proiectului SEPA pentru mediul financiar-bancar și de afaceri: istoric, obiective, componente, organizare, standarde, implicații asupra sistemului bancar românesc
Octombrie 2007	Seminarul <i>SEP, SEPA și băncile din România</i> (Hotel Ramada, Sibiu, 31 octombrie 2007)	TransFonD	Scop: analiza implicațiilor SEPA pentru sistemele de plăți și infrastructurile de compensare și decontare din România Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD, furnizori de soluții

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Perioada	Eveniment / Acțiune	Organizator / Responsabil	Detalii
			informatice pentru sisteme de plăți
Noiembrie 2007	Prezentare a proiectului SEPA, a stadiului său și implicațiilor asupra sistemului bancar românesc - în cadrul Forumului Bancar Român (Hotel Marriott, București, 28 noiembrie 2007)	Finmedia, cu sprijinul Asociației Române a Băncilor	Scop: Informare asupra obiectivelor și stadiului proiectului SEPA pentru mediul financiar-bancar și de afaceri Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD, reprezentanți ai mediului de afaceri
Noiembrie 2007	Prezentare a proiectului SEPA și implicațiilor asupra sistemului bancar românesc - cu ocazia lansării raportului <i>World Payments Report 2007</i> - autori: Cap Gemini, ABN Amro și EFMA (Hotel Hilton, București, 12 noiembrie 2007)	Cap Gemini, cu sprijinul Asociației Române a Băncilor și Institutului Bancar Român	Scop: Informare asupra obiectivelor și stadiului proiectului SEPA pentru mediul financiar-bancar și de afaceri Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Institutul Bancar Român, furnizori de soluții IT, consultanți, reprezentanți ai mediului de afaceri
Ianuarie 2008	Întâlnire a Băncii Naționale a României cu reprezentanții Consiliului Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii (Excellence Business Club, 25 ianuarie 2008)	Banca Națională a României	Scop: Prezentarea stadiului proiectului SEPA în Uniunea Europeană și în România și a beneficiilor SEPA pentru întreprinderile mici și mijlocii; implicarea acestora în proiectul SEPA
Februarie-decembrie 2008	Continuarea seriei de articole dedicate proiectului SEPA în revista Market Watch, distribuită în mediul financiar-bancar și de afaceri	Asociația Română a Băncilor	Scop: Informare asupra evoluției proiectului SEPA pentru mediul financiar-bancar și de afaceri: istoric, obiective, componente, organizare, standarde, implicații asupra sistemului bancar românesc; beneficiile implementării SEPA pentru corporații, consumatori, administrații publice
Aprilie 2008	Seminar de prezentare SEPA, adresat clienților, asociațiilor patronale, administrațiilor	Asociația Română a Băncilor și	Scop: Informare asupra obiectivelor, componentelor și stadiului proiectului SEPA

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Perioada	Eveniment / Acțiune	Organizator / Responsabil	Detalii
	publice locale (Institutul Bancar Român, 15 aprilie 2008)	Institutul Bancar Român	pentru clienții băncilor, inițierea dialogului cu clienții, constituirea Forumului Național SEPA Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD, clienți, asociații patronale, administrații publice locale
Mai 2008	Conferința SEPA - Concepte și realizări (Hotel Marriott, București, 9 mai 2008)	Finmedia, cu sprijinul Asociației Române a Băncilor	Scop: Informare asupra obiectivelor, componentelor și stadiului proiectului SEPA pentru mediul de afaceri, furnizori de soluții IT, de infrastructuri, consultanți Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD, reprezentanți ai mediului de afaceri
Mai 2008	Întâlnire a Băncii Naționale a României cu reprezentanții ai organizațiilor patronale: corporații, comercianți, furnizori de servicii și utilități	Banca Națională a României	Scop: Prezentarea stadiului proiectului SEPA în Uniunea Europeană și în România și a beneficiilor SEPA pentru companii; implicarea acestora în proiectul SEPA
Mai 2008	Publicare material SEPA - revista Piața Financiară, destinată mediului financiar-bancar și de afaceri	Asociația Română a Băncilor	Scop: Prezentarea stadiului proiectului SEPA în Uniunea Europeană și în România
Iunie - Octombrie 2008	Întâlniri ale Asociației Române a Băncilor cu reprezentanții ai corporațiilor, ai consumatorilor, cu organizațiile patronale și administrațiile publice locale	Asociația Română a Băncilor	Scop: Stabilirea de contacte cu clienții băncilor, cu asociațiile consumatorilor, asociațiile patronale, administrațiile publice locale, pentru implicarea acestora în proiectul SEPA
Octombrie 2008	Seminar SEPA - evaluarea stadiului implementării SEPA	Asociația Română a	Scop: Evaluarea stadiului implementării SEPA în

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Perioada	Eveniment / Acțiune	Organizator / Responsabil	Detalii
	în România	Băncilor	România, a acțiunilor care trebuie întreprinse în continuare Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD
Noiembrie 2008	Forumul Național SEPA (25 noiembrie 2009, Institutul Bancar Român)	Asociația Română a Băncilor	Participanți: Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, corporații, asociații patronale, administrații publice locale

4.7 Activități planificate pentru 2009 - 2010 în cadrul strategiei de comunicare SEPA

Perioada	Măsură	Responsabil	Detalii
Ianuarie 2009	Întâlnire BNR / ARB cu instituțiile de credit	BNR / ARB / Instituțiile de credit	Analiza stadiului implementării proiectului SEPA, stabilirea mijloacelor de comunicare a instituțiilor de credit (pliante, afișe on-line, completarea site-ului dedicat SEPA, ca sursa națională de informare) și instruirea personalului aferent
Ianuarie – februarie 2009	Pregătirea documentației pentru comunicarea internă (1)	ARB / Instituțiile de credit	Beneficii, calendar SEPA, accent pe SEPA Credit Transfer
Februarie 2009	Comunicarea internă în cadrul fiecărei instituții de credit	Instituțiile de credit (Departamentele de Comunicare)	Intranet, publicații interne
Februarie 2009	Pregătirea documentației pentru training-ul tehnic	ARB / Instituțiile de credit	
Februarie 2009	Informarea directorilor regionali și a directorilor sucursalelor	Instituțiile de credit	Sesiuni de training tehnic în cadrul fiecărei instituții de credit (<i>“train the trainers”</i>)
Februarie 2009	Instruirea personalului operațional	Instituțiile de credit (directorii regionali, directorii sucursalelor)	Sesiuni de instruire tehnică pentru diseminarea informației (instruirea va avea loc intern, în

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Perioada	Măsură	Responsabil	Detalii
			fiecare instituție de credit)
Februarie 2009	Finalizarea materialelor de informare	ARB / Instituțiile de credit (Departamente Comunicare, Marketing)	Pliante, afișe, informații on-line
Februarie 2009	Identificarea unor parteneriate media*	ARB, cu ajutorul instituțiilor de credit	Ziare, publicații on-line, posturi de televiziune și on-line
Februarie 2009	Promovare SEPA pe site-urile instituțiilor de credit	Instituțiile de credit	Informații publicate pe site-urile proprii, link la site-ul SEPA ARB, etc.
Martie 2009 – decembrie 2010	Publicarea de articole lunare despre proiectul SEPA	ARB	Articole pe tema SEPA în suplimentul Bank Watch, publicat de Market Watch cu sprijinul ARB
Aprilie 2009	Conferința <i>SEPA – Realizări și perspective</i> (Hotel Marriott, București, 29 aprilie 2009)	Finmedia, cu sprijinul Asociației Române a Băncilor	Scop: Informare asupra obiectivelor și stadiului proiectului SEPA pentru mediul de afaceri, furnizori de soluții IT, de infrastructuri, consultanți Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD, reprezentanți ai mediului de afaceri
Octombrie–noiembrie 2009	Pregătirea documentației pentru comunicarea internă (2) – beneficii SEPA Direct Debit, stadiul proiectului	ARB / Instituțiile de credit	
Octombrie 2009	Pregătirea documentației pentru training-ul tehnic	ARB / Instituțiile de credit	
Octombrie 2009	Diseminarea informațiilor către managerii de departamente, divizii și sucursale	Instituțiile de credit	Sesiuni de training tehnic în cadrul fiecărei instituții de credit (<i>“train the trainers”</i>)
Octombrie 2009	Conferința <i>Soluții pentru infrastructura</i>		Teme abordate: Viitorul infrastructurilor de plăți în

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Perioada	Măsură	Responsabil	Detalii
	<i>financiar-bancară din România,</i> (Ramada Piazza, București, 15 octombrie 2009)	TransFonD	contextul SEPA, servicii conexe serviciilor de plăți, standardele europene privind facturarea electronică. Participanți: Banca Națională a României, instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Ministerul Finanțelor Publice, reprezentanți ai mediului de afaceri
Noiembrie 2009	Conferința <i>SEPA – Perspectivele implementării SEPA în România – progrese, provocări, oportunități</i> (Hotel Marriott, București, 18 noiembrie 2009)	Finmedia, cu sprijinul Asociației Române a Băncilor	Scop: Evaluarea stadiului proiectului SEPA în România și a impactului transpunerii Directivei 2007/64/CE privind serviciile de plată în piața internă Participanți: instituții de credit, Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor Publice, TransFonD, reprezentanți ai mediului de afaceri
Noiembrie 2009	Comunicarea internă în cadrul fiecărei instituții de credit	Instituțiile de credit (Departamentele de Comunicare)	Intranet, publicații interne
Noiembrie 2009	Instruirea personalului bancar	Instituțiile de credit (directorii regionali, directorii sucursalelor)	Sesiuni de instruire tehnică pentru diseminarea informației (instruirea va avea loc intern, în fiecare instituție de credit)
Noiembrie 2009	Finalizarea materialelor de informare	ARB / Instituțiile de credit (Departamente Comunicare, Marketing)	Pliante, afișe, informații on-line
Pe parcursul anului 2010	Informări cu privire la derularea implementării SEPA și pregătire pentru SEPA Carduri	ARB, instituții de credit	Comunicate de presă, online, prezentări directe, prezența la anumite emisiuni TV, evenimente (seminarii, programe de pregătire)
2010 (TBD)	Informare publică oficială referitor la SEPA Carduri	ARB, instituții de credit	Comunicat de presă
Ian 2009 –	Monitorizarea etapizată	ARB, instituții de credit	Vizibilitate în presă, feedback

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

Perioada	Măsură	Responsabil	Detalii
dec 2010	a comunicării		în mediul on-line, stocuri materiale tipărite

4.8 Abrevieri

ACH	Automated Clearing House
AOS	Additional Optional Services
ARB	Asociația Română a Băncilor
ATM	Automated Teller Machine
BIC	Bank Identification Code
BNR	Banca Națională a României
CSM	Clearing and Settlement Mechanism
E2E STP	End-to-End Straight-Through-Processing
EACB	European Association of Cooperative Banks
EBA	Euro Banking Association
EBF	European Banking Federation
ECB	European Central Bank
EMV	Standard inițiat de Europay, MasterCard și VISA pentru a asigura interoperabilitatea cardurilor IC (Chip Card), a terminalelor ATM, POS, pentru autentificarea plăților cu carduri.
EPC	European Payments Council
ESBG	European Savings Banks Group
EU	European Union
IBAN	International Bank Account Number
ISO	International Organisation for Standardisation
MEF	Ministerul Finanțelor Publice
NASO	National Adherence Support Organization
PE-ACH	Pan-European Automated Clearing House
POS	Point of Sale

SEPA - ZONA UNICĂ DE PLĂȚI ÎN EURO
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE ȘI MIGRARE - ROMÂNIA

PSD	Payment Services Directive
ReGIS	Romanian Electronic Gross Interbank Settlement
RTGS	Real-Time Gross Settlement
SaFIR	Sistemul de înregistrare și decontare a operațiunilor cu titluri de stat
SEPA	Single Euro Payments Area
SCF	SEPA Cards Framework
SCT	SEPA Credit Transfer
SDD	SEPA Direct Debit
SECA	Single Euro Cash Area
SENT	Sistemul Electronic pe bază Netă al TransFonD
SEP	Sistemul Electronic de Plăți
SOP	SEPA On-line Payments
STEP2	Casa de compensare automată pan-europeană pentru plăți de mică valoare în euro
STP	Straight-Through-Processing
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications
TransFonD	Societatea de Transfer de Fonduri și Decontări
UNIFI	UNIversal Financial Industry message scheme
UNCITRAL	United Nations Commission on International TRAdE Law
XML	eXtensible Markup Language